

Rapport

2026:8

Opinionsundersökningarnas träffsäkerhet 2002–2026

Oskar Thelin
Cecilia Axelsson

Valforskningsprogrammet

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

2026.09.01

www.gu.se/valforskningsprogrammet

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Valforskningsprogrammets rapportserie

Sedan 1950-talet genomför Valforskningsprogrammet empiriska undersökningar om den svenska demokratins tillstånd och utveckling. Rapportserien är vår viktigaste publikationskanal för att bidra till samhällets kunskapsförsörjning på demokratiområdet. Målsättningen är att sprida fakta och forskningsresultat som rör val och väljarbeteende till en bred publik av forskare, studenter, journalister, politiker och allmänhet.

The SNES Program Report Series

Since the 1950s, Swedish National Election Studies Program conducts empirical research on the condition and development of the Swedish democracy. The Report Series is one of our main publication outlets. The aim is to publish facts and research results about elections and voting behavior to a broad audience of researchers, students, journalists, politicians and the public.

Citering:

Oskar Thelin & Cecilia Axelsson (2026). Opinionsundersökningarnas träffsäkerhet 2002–2026. Valforskningsprogrammets rapportserie 2026:8. Göteborgs universitet: Statsvetenskapliga institutionen.

Redaktör för rapportserien:

Maria Solevid

Opinionsundersökningarnas träffsäkerhet 2002–2026

OSKAR THELIN

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

CECILIA AXELSSON

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

Sammanfattning

Opinionsundersökningar är en central del av den politiska rapporteringen under svenska valrörelser. Mätningarna ger information om partiernas styrkeförhållanden inför valet och kan bland annat användas av väljare som överväger att rösta strategiskt. Under mandatperioden kan opinionsundersökningar ge politiker och andra beslutsfattare underlag för att följa opinionens utveckling. Dessutom kan opinionsmätningar ge en indikation på möjliga spännande väljarrörelser. Samtidigt har opinionsmätningar blivit omdebatterade i valrörelser då de kan skapa narrativ som gynnar eller missgynnar partier och användas för att spekulera kring valutgången utan tydlig nyansering av osäkerheten i mätningar. Den här rapporten bygger vidare på tidigare analys av svenska opinionsmätningars träffsäkerhet i Valforskningsprogrammets rapportserie. Rapporten fokuserar på att utvärdera träffsäkerhet utifrån institutens publicerade sistamätningar innan valdagen. Resultaten visar att träffsäkerheten som helhet inför 2026 års val är i linje med hur det har sett ut sedan millennieskiftet. Analyserna visar också att opinionsmätningarna har haft problem med skattningar av Moderaterna, Sverigedemokraterna och Miljöpartiet 2026. Samtidigt finns det inte några historiska mönster av systematiska över- och underskattningar.

Summary

Opinion polls are a central part of political reporting during Swedish election campaigns. They provide voters with information about the relative strength of the political parties ahead of an election. This information can be relevant to voters who are considering strategic voting when deciding which party to support. At the same time, opinion polls can provide politicians and other decision-makers with a basis for evaluating political developments during the electoral term. Opinion polls can also provide indications of potentially significant shifts in voter support. At the same time, opinion polls have been debated during election periods since they may create narratives that favor certain parties and could be used to speculate about the election results without clear nuances of the insecurity of measurements. This report builds on previous analyses of the accuracy of published Swedish opinion polls published in the report series. It focuses on evaluating polling accuracy based on polling institutes' final polls before the election. The results show that, overall, polling accuracy ahead of the 2026 election was broadly in line with the pattern observed since the turn of the millennium. The analyses also show that the polls had difficulties estimating support for the Moderates, Sweden Democrats and the Green Party in 2026, but there is no clear historical pattern of systematic over- or underestimation.

Opinionsmätningars betydelse

Opinionsundersökningar är en central del av den politiska rapporteringen under valrörelser såväl i Sverige (Johansson & Strömbäck, 2019) som internationellt (Jennings & Wlezien 2018). Opinionsundersökningar gällande röstningsintention förser väljarna med information om utvecklingen av partiernas inbördes styrkeförhållande mellan val. Informationen hjälper också väljare att orientera sig i vårt flerpartisystem genom att exempelvis strategiskt väga sin röst för regeringssamarbeten eller för att ett parti ska klara sig över fyraprocentspärren (Holmberg et al., 2025). I valundersökningen 2022 var det fyra femtedelar (79 procent) som uppgav att de tog del av opinionsundersökningar inför valet och nära hälften av väljarna (48 procent) tog del av undersökningar flera gånger. Samtidigt har opinionsundersökningar kritiserats i årets medievalrörelse för att ta för mycket plats på bekostnad av sakfrågor och genom att rapporteringen skapat narrativ som påverkat väljare och gynnat eller missgynnat enskilda partier (Sörlin 2026).

Opinionsmätningar och deras syfte kan å ena sidan tolkas utifrån en tillfällig skattning av en flyktig opinion enbart vid den specifika tidpunkten. Att utvärdera deras träffsäkerhet mot valresultatet är då mindre relevant. Å andra sidan kan mätningarna betraktas som en indikator på hur det kommande valresultatet kommer att falla ut och trender i partiernas röststöd. Förutsatt att opinionsundersökningar är en prognos mot det slutliga valresultatet är det rimligt att det är större avvikelser tidigt under mandatperioden eftersom mycket kan förändras fram till valdagen. Ser vi i stället till mätningar som publiceras nära valet kan de däremot i högre grad utvärderas mot valresultatet.

Det är därför särskilt relevant att undersöka om svenska opinionsmätningar har hög träffsäkerhet eller inte när valdagen närmar sig och väljarnas slutliga beslut ska fattats. För att opinionsundersökningar ska kunna vara till nytta för väljarna behöver de på ett trovärdigt sätt uppskatta opinionen vid mättillfället. De fel och den osäkerhet som skiljer undersökningens skattningar i väljarstödet för respektive parti vid något enskilt tillfälle till tidpunkten när det finns ett slutligt valresultat behöver förstås och förklaras.

I följande rapport analyseras de publicerade opinionsundersökningarnas resultat med fokus på sistamätningarna före valdagen 2026 jämfört med motsvarande sistamätningar sedan 2002. I slutändan utgör valresultatet ett tydligt och observerbart facit som opinionsmätningarnas resultat kan jämföras med. Rapporten har i huvudsak två delar. Den första delen handlar om träffsäkerhet, det vill säga hur nära opinionsundersökningarna lyckas komma i försöken att skatta partiernas storlek jämfört med valresultatet. I rapportens andra del undersöks huruvida opinionsinstituten har systematiska fel genom att konsekvent över- eller underskatta partier (så kallad *bias*).

Analyserna visar att träffsäkerheten i sistamätningarna inför valet 2026 inte sticker ut nämnvärt från de nivåer som observerats sedan 2002. Även i internationella jämförelser håller svenska opinionsmätningar hög kvalitet sett till att de har lägre avvikelse per parti jämfört med liknande jämförbara mätningar (Jennings & Wlezien 2018). Samtidigt varierar avvikelsernas *riktning* mellan partier och valår. För vissa partier framträder mönster under delar av perioden, men det finns samtidigt inga mönster tyder på att svenska opinionsmätningar systematiskt över- eller underskattar vissa partier under perioden 2002–2026

Träffsäkerheten i valet 2026

Sju opinionsinstitut publicerade mätningar nära inpå valdagen den 13 september 2026, så kallade sistamätningar (se tabell 1). Utöver de regelbundna mätningarna presenterades under valkvällen 2026 även SVT:s Vallokalsundersökning (VALU) som görs i samarbete med Kungliga Tekniska Högskolan och Valforskningsprogrammet. Även TV4 presenterade under valkvällen sin valdagsundersökning genomförd av Novus. I tabell 1 presenteras sistamätningarnas träffsäkerhet i form av genomsnittlig avvikelse per parti för respektive mätning. Genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas genom att ta snittet från den absoluta avvikelsen per parti (avståndet till valresultatet) för respektive parti,

summera dessa avvikelser och sedan dividera med antal riksdagspartier. I tabellen är de rangordnade utifrån högst till lägst träffsäkerhet. Institutens avvikelse per parti varierar mellan 0,56 och 1,35 procentenheter. För opinionsmätningar är detta en låg spridning mellan instituten. Även sett till internationella jämförelse är detta ett gott betyg då jämförbara politiska system haft genomsnittliga avvikelser per parti på runt 1,62–1,83 procentenheter (Jennings & Wlezien 2018). Sveriges minst träffsäkra mätning 2026 är dessutom mer träffsäker när det gäller den genomsnittliga avvikelsen per parti jämfört med liknande mätningar internationellt historiskt.

Tabell 1 Avvikelse per parti från valresultatet 2026 (procentenheter)

Institut/Mätning	Medelfel
VALU (SVT)	0,56
Ipsos	0,74
Indikator	0,81
TV4 (Novus)	0,97
Infostat	1,09
Novus	1,12
Verian (Sifo)	1,15
Demoskop	1,18
Sentio	1,35

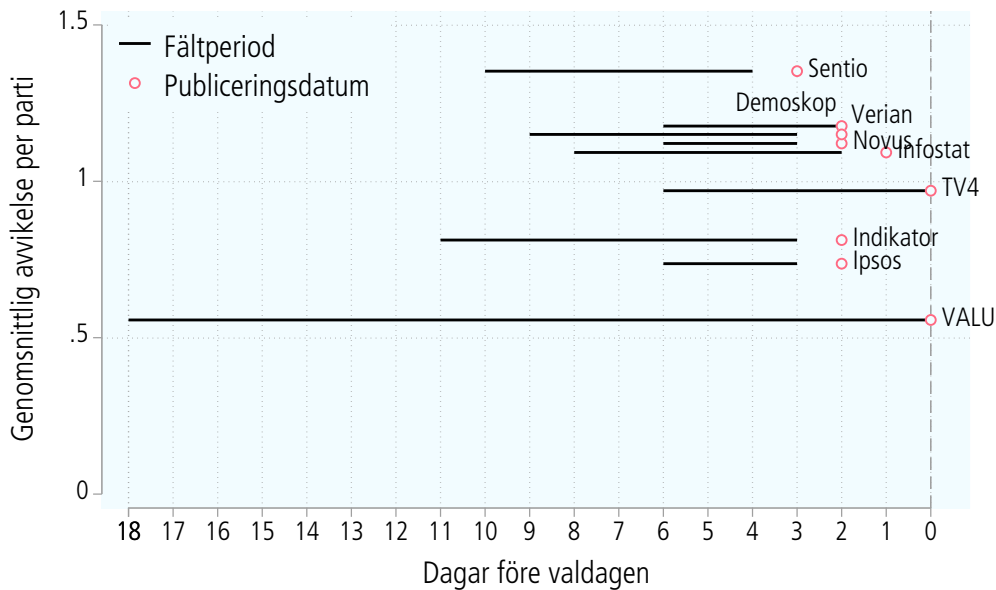
Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet.

Kommentar: Den genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas som medelvärdet av de absoluta avvikelserna, i procentenheter, mellan respektive partis skattade väljarstöd i en opinionsmätning och partiets slutliga valresultat. Beräkningen omfattar nio grupper av de partier som är representerade i riksdagen och gruppen övriga partier.

I en analys av träffsäkerhet är jämförbarhet viktigt. Vi utgår från sistamätningar då de är närmst valdagen i tid och mätningarnas mål kulminerar i valresultatet. I figur 1 redovisas respektive undersöknings fältperiod samt publiceringsdatum över den genomsnittliga avvikelsen per parti från tabell 1. Sett till fältperioder och publiceringstidpunkt ligger instituten nära varandra med publicering inom tre dagar före valdagen.

Likt i tabell 1 går det att utläsa att VALU är den mest träffsäkra (lägst avvikelse per parti), men även har den längsta fältperioden (figur 1). VALU, till skillnad från de andra mätningarna, har med säkerhet fler svarande närmre slutet av fältperioden eftersom insamlingen sker vid vallokalerna och därmed når fler svarande på valdagen. Undersökningen är därmed inte direkt jämförbar med andra opinionsmätningar som avslutas före valdagen. Ser vi till de andra institutens sistamätningar varierar fältperioden mellan åtta dagar (Indikator) och fyra dagar (Ipsos och Novus). Vanligast förekommande är sju dagars fältperiod (Verian, Infostat, TV4:s undersökning genomförd av Novus) och Sentio. I slutändan är fältperioden viktig för träffsäkerheten eftersom det handlar om att lyckas få tillräckligt många svarande och samtidigt inte göra mätningen för långt ifrån väljarnas slutliga beslutsdag eftersom sena röstintentionsbyten förekommer.

Figur 1 Genomsnittlig avvikelse per parti från valresultatet för opinionsmätningarnas fältperioder och publiceringsdatum, 2026 (dagar; procentenheter)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar¹ och valresultatet från Valmyndigheten.

Kommentar: Y-axeln anger den genomsnittliga avvikelsen per parti i institutens sistamätningar. Den genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas som medelvärdet av de absoluta avvikelseerna, i procentenheter, mellan respektive partis skattade väljarstöd i en opinionsmätning och partiets slutliga valresultat. I beräkningen inkluderas de partier som kom in i riksdagen och kategorin övriga partier. Linjerna visar mätningarnas fältperioder och punkterna deras publiceringsdatum. X-axeln anger antal dagar före valdagen.

Träffsäkerhet 2002–2026

Enskilda mätningar säger egentligen inte mycket om opinionsmätningars prestationer utan kräver referenspunkter för att urskilja variation. Eftersom rörelser inom partisympati och svarsbenägenhet kan korrelera och förändras samtidigt som det finns osäkerhet med urvalsundersökningar, är det mer rättvisande att utvärdera mätningar och deras träffsäkerhet över tid. Fortsatt kommer vi därför sätta 2026 års mätningar i relation till institutens prestationer utifrån ett närhistoriskt perspektiv (2002–2026).

Beräknar vi den genomsnittliga avvikelsen per parti för respektive institut från 2002 till 2026 (figur 2) landar alla någonstans mellan 0,4 och 2,7 procentenheter. Det är stor variation, men nämnvärt är att enskilda mätningar eller institut sällan överstiger 2 procentenheters avvikelse per parti. Sett till den tidigare internationella jämförelsen för historisk träffsäkerhet mellan jämförbara länder på runt 1,62–1,83 procentenheter faller de svenska värdena inom samma osäkerhetsintervall på +/- 1,5 skattad genomsnittlig avvikelse per parti (Jennings & Wlezien 2018). I 2026 utvärdering av slutmätningarnas avvikelser per parti håller sig alla institut inom normalvärden och ingens prestation sticker ut.

För att utvärdera årets träffsäkerhet behövs därmed en mer finkornig analys. I figur 2 beräknar vi först den genomsnittliga avvikelsen per parti för respektive institut och år. Sedan använder vi den genomsnittliga avvikelsen per parti för respektive år och beräknar de enskilda institutens historiska snitt, det vill säga mätningarnas sammanvägda

¹ Datamaterialet med publicerade opinionsmätningar hämtas från SwedishPolls (Magnusson & Finnäs, 2023). Analysen använder data från 2002 till och med den 14 september 2026, raw.githubusercontent.com/MansMeg/SwedishPolls/master/Data/Polls.csv

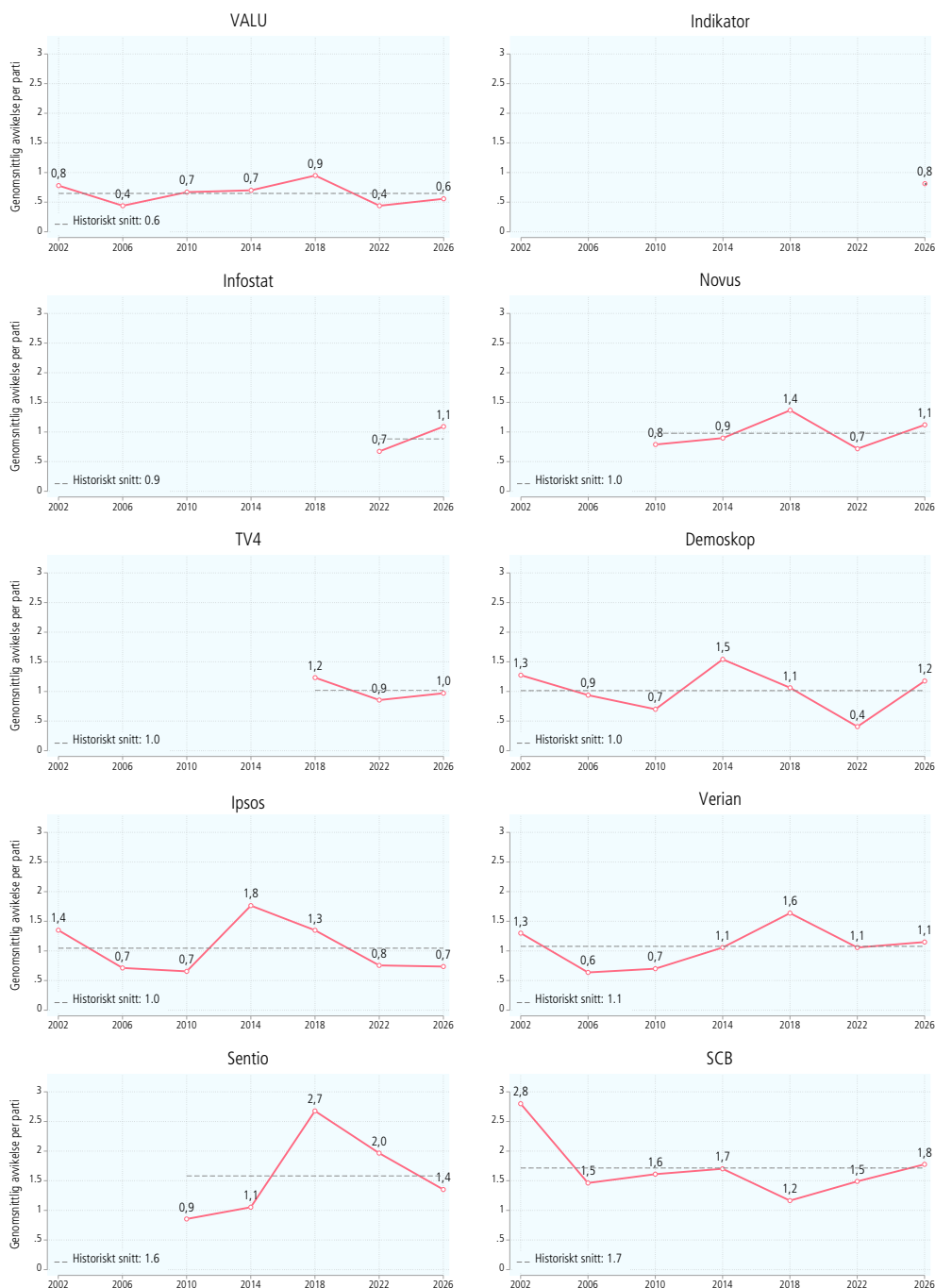
genomsnittliga avvikelse per parti över perioden 2002–2026. Då kan vi jämföra respektive års sistamätning i relation samma instituts träffsäkerhet historiskt.

Bland årets sistamätningar förbättrade Ipsos sitt historiska snitt (1,0 procentenheter) för andra valet i rad med ett medelfel på 0,7 procentenheter år 2026. Sentio gjorde en något bättre mätning (1,4 procentenheters avvikelser per parti) än sitt historiska snittfel (1,7 procentenheter), men är jämfört med övriga sistamätningar den minst träffsäkra såväl historiskt som år 2026. Verian landade vid sitt tidigare historiska snittfel (1,1 procentenheters avvikelse per parti). Infostat och Novus träffsäkerhet var 0,2 respektive 0,1 procentenheter sämre än deras historiska snitt per parti på 1,1 procentenheter. Demoskop presterade något sämre än deras historiska snitt (1,1 procentenheter), med 0,2 procentenheter högre avvikelse per parti i årets val (1,2 procentenheter).

Ser vi till ett närhistoriskt perspektiv håller svenska opinionsmätningar generellt en hög standard. Sett enbart till institutens historiska snitt på sistamätningar ligger det mellan 0,9 och 1,1 procentenheter per parti, med undantag från Sentio som har ett något högre historiskt snitt på 1,6 (figur 2).

I figur 2 inkluderas även Statistikmyndigheten SCB:s partisympatiundersökning. SCB har varit konsekvent gällande metod och fungerar här som referenspunkt för hur träffsäkerheten konvergerar mot valet. SCB publicerar vanligtvis sin undersökning runt 100 dagar innan valdagen och gör inga fler mätningar därefter. Träffsäkerheten, avvikelsen per parti, landar mellan 1,2 och 2,8 procentenheter 100 dagar före valet. Det är något högre men inte dramatiskt lägre träffsäkerhet än sistamätningarna nära inpå valdagen, trots att det vid i SCB:s majmätning finns fler avvaktande, osäkra väljare och det fortfarande är gott om tid byta parti.

Figur 2 Genomsnittlig avvikelse per parti från valresultatet i institutens sistamätning 2002–2026 (procentenheter)

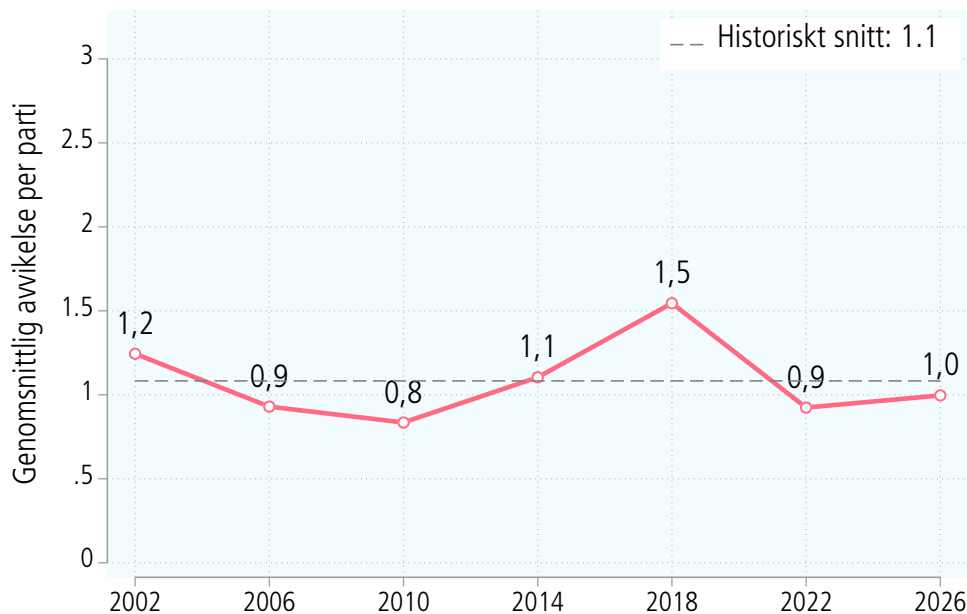
Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar och valresultat från valmyndigheten.

Kommentar: Den genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas genom att summera den avståndet mellan respektive partis skattning och det slutgiltiga valresultatet dividerat på antalet grupper. I beräkningen inkluderar de partier som kom in i riksdagsval samt kategorin övriga partier. Det innebär att antalet partier var åtta inför valen 2002 och 2006 samt nio i valen efter 2010. Enbart de institut som publicerat en mätning 7 dagar inom valets genomförande är inkluderade i underlaget och inkluderar TV4 och SVT/VALU:s mätningar som enskilda mätningar. 2026 beräknas figuren på SVT VALU, Ipsos, Indikator, TV4 (Novus vallokalsundersökning), Verian, Infostat, Novus (publicerad 2 dagar innan valet), Demoskop och Sentio.

I figur 3 återfinns institutens samlade insatser över perioden 2002–2026. Det är relevant dels för att utvärdera institutens gemensamma presentation över tid, dels för

eventuella jämförelser med en internationell kontext. Om vi väger samman de nio mätningarna som presenterades kort inpå valet, det vill säga beräknar institutens *gemensamma* genomsnittliga avvikelse per parti, landar medelfelet vid 2026 år val på 1,0 (Figur 3). Över den studerade perioden är institutens gemensamma träffsäkerhet mellan 0,8 och 1,5 procentenheters avvikelse per parti. Vi kan även som tidigare beräkna ett historiskt snitt, det vill säga institutens gemensamma genomsnittliga avvikelser per parti över åren 2002 till 2026. Det visar att institutens gemensamma insats år 2026 förbättrar det historiska snittet och landar strax under med 0,1 procentenheters avvikelse per parti.

Figur 3 Genomsnittlig avvikelse per parti från valresultatet i sistamätningar 2002–2026 (procentenheter)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar.

Kommentar: Den genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas genom att summera den absoluta (+/-) avvikelsen mellan respektive partis skattning och det slutgiltiga valresultatet dividerat på antalet partier i riksdagen. Genomgående baseras rapportens analyser på mätningar av de partier som kom in i respektive riksdagsval samt kategorin övriga partier. Det innebär att antalet partier var åtta inför valen 2002 och 2006 samt nio i valen efter 2010. Enbart de institut som publicerat en mätning 7 dagar inom valets genomförande är inkluderade i underlaget och inkluderar TV4 och SVT/VALU:s mätningar som enskilda mätningar. 2026 inkluderas SVT VALU, Ipsos, Indikator, TV4 (Novus vallokalsundersökning), Verian, Infostat, Novus (egen undersökning), Demoskop och Sentio.

Över- och underskattningar av partier i valet 2026

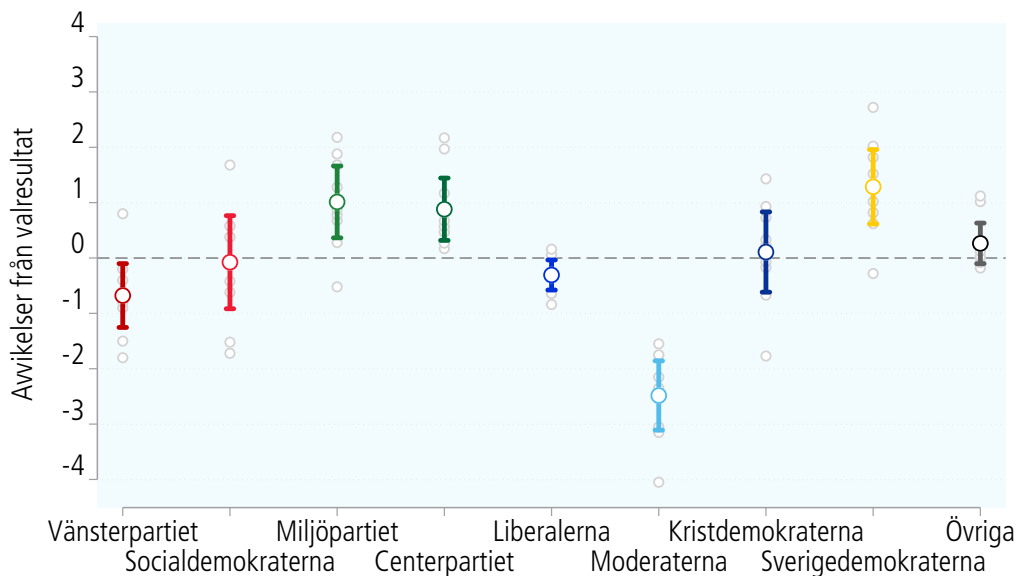
Träffsäkerhet handlar inte enbart om hur stora avvikelserna från valresultatet är. Det handlar också om huruvida felen tenderar att gå i samma riktning. Måttet på genomsnittlig absolut avvikelse, det vill säga, det vi använt för att bedöma träffsäkerhet i rapporten hittills, visar hur nära instituten kommer valresultatet. Måttet visar däremot inte om ett parti återkommande har över- eller underskattats i sistamätningarna jämfört med valresultatet. Institutet kan därför ha hög träffsäkerhet, mätt som genomsnittlig avvikelse, samtidigt som instituten kan ha en återkommande avvikelse för enskilda partier i en särskild riktning.

För att komplettera analysen av träffsäkerheten undersöker vi därför även *riktade* avvikelser, beräknade som institutets skattning per parti minus det slutliga röststödet enligt valresultatet. Positiva värden innebär att partiet överskattats och negativa värden att det underskattats. Ett enskilt val kan visa riktningen på avvikelserna, men inte i sig

om partiavvikelseerna är systematiska. Begreppet *systematisk avvikelse* används därför för återkommande mönster i samma riktning över flera val.

Figur 4 illustrerar institutens över- eller underskattning för respektive parti i 2026 års sistamätningar jämfört med valresultatet. De gråvita prickarna illustrerar de enskilda mätningarna. Prickarna i respektive partis färg visar institutens genomsnittliga avvikelse från valresultatet per parti, med linjer som visar osäkerheten kring opinionsinstitutens genomsnittliga avvikelser. I 2026 års val uppvisar instituten några tydliga mönster. Generellt underskattades Vänsterpartiet, Liberalerna och Moderaterna i opinionsmätningarna. Vänsterpartiet och Liberalerna underskattades av nästintill alla institut. Moderaterna var det parti som underskattades mest av alla partier i årets sistamätningar och underskattades av alla institut. I motsatt ände var Miljöpartiet, Centerpartiet och Sverigedemokraterna huvudsakligen överskattade i sistamätningarna 2026. Miljöpartiet och Sverigedemokraterna underskattades av ett institut vardera. Socialdemokraternas och Kristdemokraternas skattningar uppvisade relativt stor spridning och var både över- och underskattade i årets sistamätningar.

Figur 4 Institutens avvikelse per parti från valresultatet 2026 (procentenheter)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar.

Kommentar: Figuren visar opinionsinstitutens avvikelser från respektive partis valresultat. De gråvita punkterna visar enskilda instituts avvikelser och de färgade markörerna den genomsnittliga avvikelsen för respektive parti. Strecken visar 95-procentiga konfidensintervall kring den genomsnittliga avvikelsen. Intervallen beräknas utifrån standardfelet ($\text{standardfel} = \text{standardavvikelse}/\sqrt{n}$), där n är antalet opinionsinstitut för respektive parti, med kritiska värden från t-fördelningen och $n-1$ frihetsgrader. Beräkningen förutsätter att institutens avvikelser är oberoende och ungefär normalfördelade.

Systematisk avvikelse 2002–2026

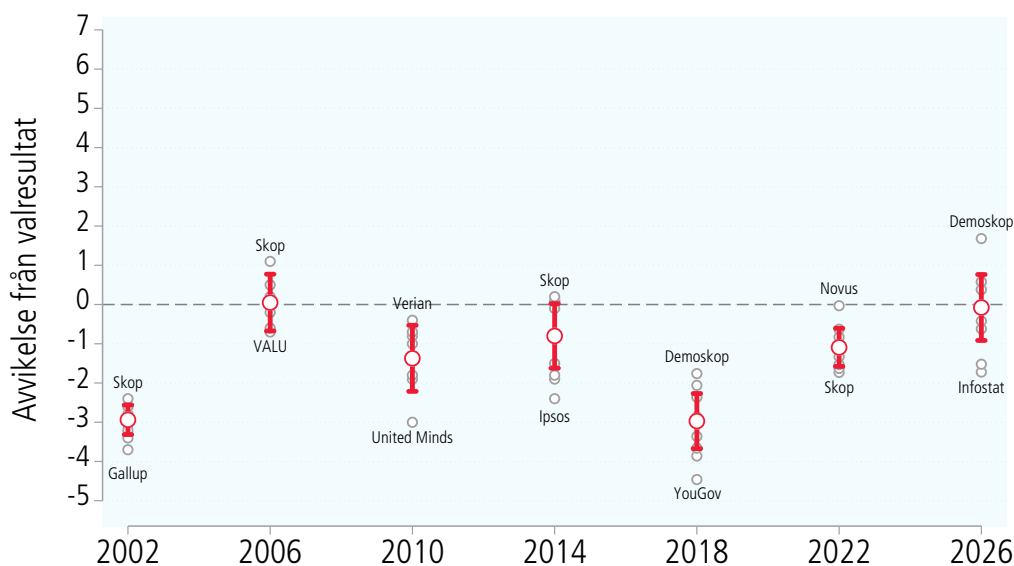
Genom att sätta 2026 års över- och underskattningar i relation till motsvarande avvikelser vid tidigare val kan vi undersöka om det finns systematiska avvikelser. En återkommande genomsnittlig avvikelse på samma sida om nollstreckets indikerar att ett parti tenderar att vara konsekvent över- eller underskattat. Om avvikelserna i stället varierar mellan över- och underskattning över tid finns det inget tydligt stöd för en systematisk riktning. En successiv förskjutning från över- till underskattning, eller vice versa, kan vittna om spännande förändringar som bubblar under ytan. Mönstren visar dock inte i sig vad som orsakar avvikelserna; de kan vara förenliga med såväl förändringar i väljarnas beteende som skillnader i urval, viktning eller metodförändringar över åren.

I följande figurer presenteras institutens avvikelse från valresultatet per parti, för respektive år. Likt i figur 4 visar prickarna i respektive partis färg institutens genomsnittliga över- eller underskattning per parti. Skattningen för respektive mätning illustreras av de gråvita prickarna. Enbart de enskilda instituten som avviker mest från genomsnittet är namngivna per år i respektive figur.

Om ett enskilt institut vid upprepade val över- eller underskattar partier i större utsträckning än övriga vore det ytterligare en signal för att systematiska avvikelser förekommer. Vi ser inga tendenser för några av partierna att detta är fallet utifrån de verk samma opinionsundersökningarna i samband med årets val. I figur 5 går det exempelvis att utläsa att Demoskop har skattat Socialdemokraterna högre än övriga institut 2018 och 2026. Valet 2018 var det till Demoskops fördel då de kom närmre valresultatet än övriga mätningar, som underskattade S, och 2026 till deras nackdel då fler var träffsäkrare. Men återigen sticker inget institut ut, vi ser ingen systematiskt över- eller underskattning av partier.

I figur 5 presenteras institutens avvikelse från valresultatet för Socialdemokraterna 2002–2026. För Socialdemokraterna, det största partiet såväl efter årets val som historiskt, syns inga tydliga systematiska avvikelser. Partiet har varit underskattade i mätningarna historiskt men med stor variation och spridning. I tre av sju val sedan 2002 var Socialdemokraterna varken över- eller underskattade och i övriga fyra val underskattades de.

Figur 5 Institutens avvikelse för Socialdemokraternas från valresultatet 2002–2026 (procentenheter)

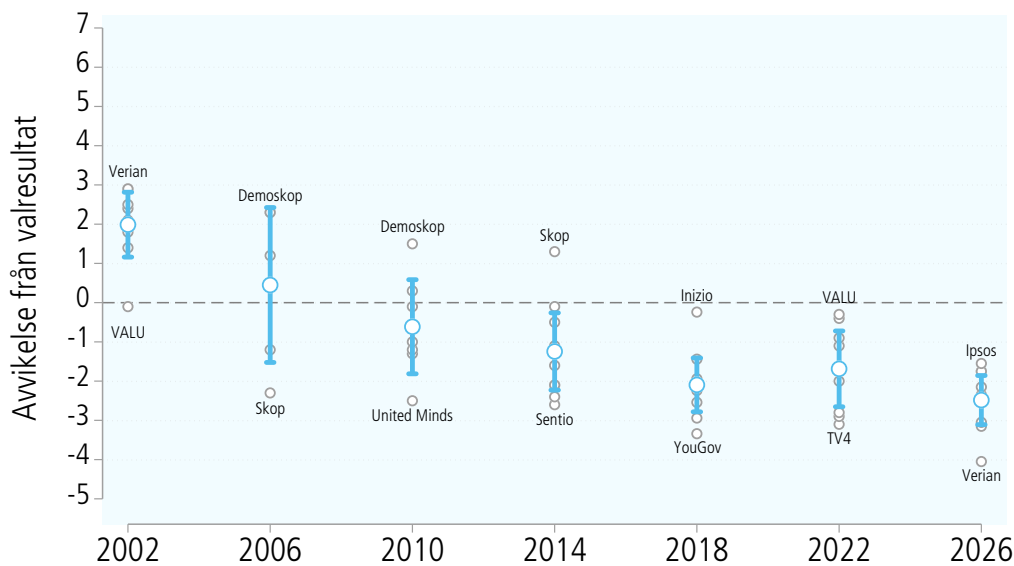

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar och officiell valstatistik från Valmyndigheten.

Kommentar: Figuren visar opinionsinstitutens avvikelser från Socialdemokraternas valresultat. De gråvita punkterna visar enskilda instituts avvikelser och de färgade markörerna den genomsnittliga avvikelsen för respektive parti. Strecken visar 95-procentiga konfidsintervall kring den genomsnittliga avvikelsen. Intervallen beräknas utifrån standardfelet ($\text{standardfel} = \text{standardavvikelse}/\sqrt{n}$), där n är antalet opinionsinstitut för respektive parti, med kritiska värden från t -fördelningen och $n-1$ frihetsgrader. Beräkningen förutsätter att institutens avvikelser är oberoende och ungefär normalfördelade.

Moderaterna underskattades av alla institut vid deras sistamätningar 2026 (figur 6). Ser vi till institutens skattningar av Moderaterna sedan 2002 är det inte givet att partiet systematiskt underskattats över perioden. Moderaterna går från att vara överskattade 2002, till att vara varken över eller underskattade 2006–2010, och därefter underskattas de senaste fyra valen. Resultaten visar därmed en tydlig trend och inte systematik; från överskattning eller små avvikelser i de tidigare valen till återkommande underskattning i de fyra senaste valen.

Figur 6 Institutens avvikelse för Moderaterna från valresultatet 2002–2026 (procentenheter)

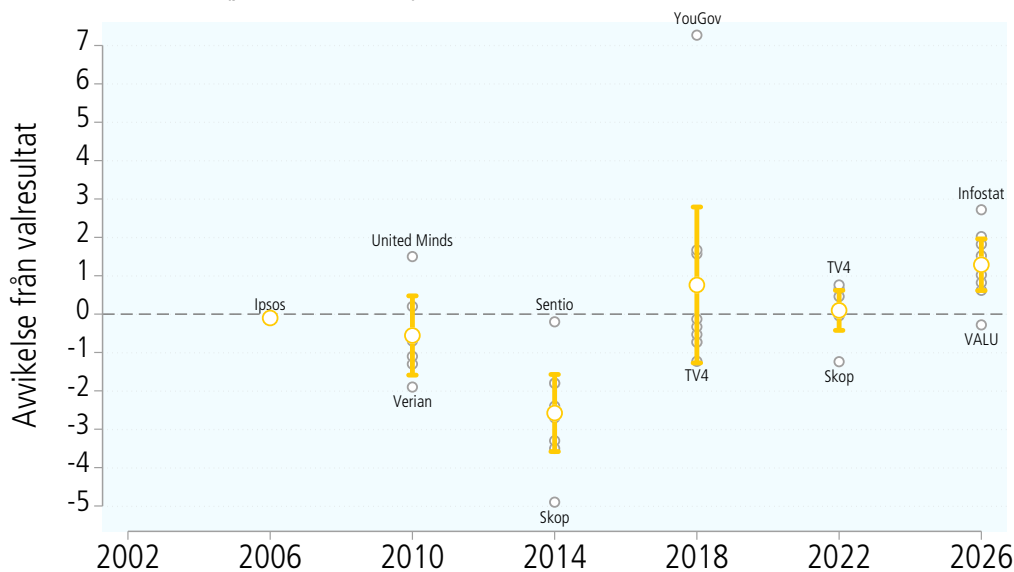

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar och officiell valstatistik från Valmyndigheten.

Kommentar: Figuren visar opinionsinstitutens avvikelser från Moderaternas valresultat. De gråvita punkterna visar enskilda instituts avvikelser och de färgade markörerna den genomsnittliga avvikelsen för respektive parti. Strecken visar 95-procentiga konfidensintervall kring den genomsnittliga avvikelsen. Intervallen beräknas utifrån standardfelet ($\text{standardfel} = \text{standardavvikelse}/\sqrt{n}$), där n är antalet opinionsinstitut för respektive parti, med kritiska värden från t-fördelningen och $n-1$ frihetsgrader. Beräkningen förutsätter att institutens avvikelser är oberoende och ungefär normalfördelade.

För Sverigedemokraterna (figur 7) syns inga tydliga systematiska avvikelser över tid. Sverigedemokraterna har inte konsekvent under- eller överskattats bland de publicerade sistamätningarna 2010, 2018 eller 2022. Partiet underskattades däremot 2014. 2026 överskattades i stället Sverigedemokraterna i alla mätningar förutom i VALU. Sverigedemokraterna är kända för att vara kroniskt underrepresenterade i opinionsundersökningar. Ser vi till exempelvis VALU har Sverigedemokraterna viktats upp med cirka 50 procent mot faktiskt antal svarande (Holmberg et al 2025).

Figur 7 Institutens avvikelse för Sverigedemokraterna från valresultatet 2002–2026 (procentenheter)

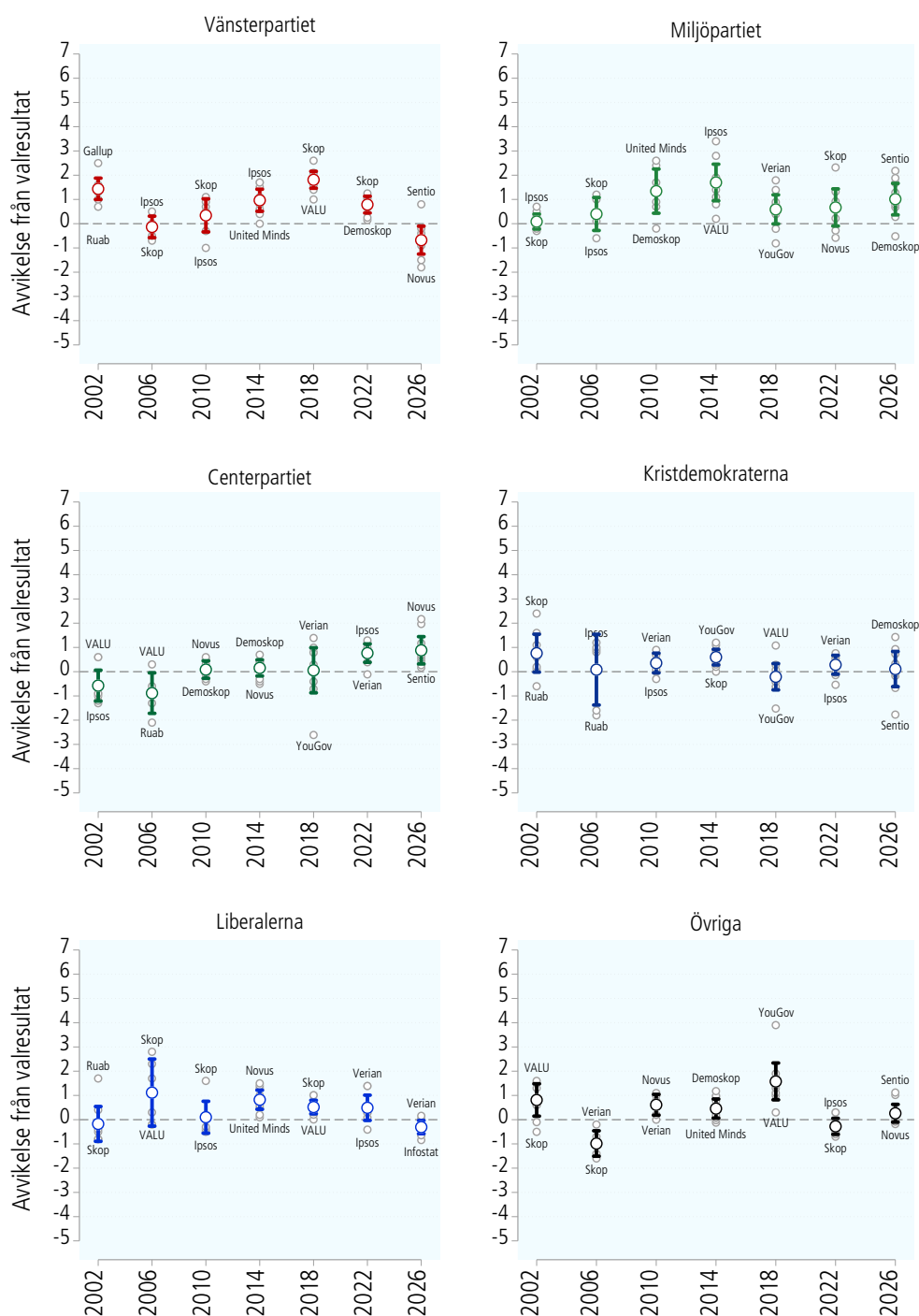

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar och officiell valstatistik från Valmyndigheten.

Kommentar: Figuren visar opinionsinstitutens avvikelser från Sverigedemokraternas valresultat. De gråvita punkterna visar enskilda institutens avvikelser och de färgade markörerna den genomsnittliga avvikelsen för respektive parti. Strecken visar 95-procentiga konfidensintervall kring den genomsnittliga avvikelsen. Intervallen beräknas utifrån standardfelet ($\text{standardfel} = \text{standardavvikelse}/\sqrt{n}$), där n är antalet opinionsinstitut för respektive parti, med kritiska värden från t-fördelningen och $n-1$ frihetsgrader. Beräkningen förutsätter att institutens avvikelser är oberoende och ungefär normalfördelade.

Figur 8 visar motsvarande avvikelser från valresultatet för Vänsterpartiet, Centerpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna samt kategorin övriga partier. Figuren visar att det är vanligare att mindre partier överskattas jämfört med de tre största partierna. Samtidigt är avvikelserna från valresultatet oftare mindre. Gemensamt har Vänsterpartiet, Centerpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna totalt 35 sistamätningar över perioden 2002–2026. Det mest förekommande över perioden, 17 av 35 mättillfällen, är att småpartierna varken över- eller underskattas. Samtidigt är småpartierna överskattade vid tolv tillfällen och underskattade enbart vid tre tillfällen. Oavsett tyder inget på att över- eller underskattningarna är systematiska för något parti, utan över- och underskattningar sprids över olika partier över tid.

Figur 8 Institutens avvikelse för Vänsterpartiet, Centerpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och övriga partier från valresultatet 2002–2026 (procentenheter)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar och officiell valstatistik från Valmyndigheten.

Kommentar: Figuren visar partiernas genomsnittliga och institutens avvikelser från valresultat från det faktiska valresultatet. Punkterna visar enskilda instituts avvikelser, medan de färgade markörerna anger den genomsnittliga avvikelsen för partiet. Strecken visar 95-procentiga konfidensintervall kring den genomsnittliga avvikelsen. Intervallen beräknas utifrån standardfelet (standardfel = standardavvikelse/ $\sqrt{n}$), där n är antalet opinionsinstitut som ingår i beräkningen för respektive parti, med kritiska värden från t-fördelningen.

Träffsäkerheten stabil även i 2026 års sistamätningar

Sammanfattningsvis visar analyserna att de svenska opinionsinstitutens publicerade sistamätningar inför valet 2026 ligger nära den träffsäkerhet som observerats i samband med val i Sverige sedan 2002. Institutens gemensamma genomsnittliga avvikelse var omkring en procentenhet per parti, vilket är nära det historiska genomsnittet. Skillnaderna mellan enskilda institut är samtidigt mindre än variationen mellan olika valår. 2026 sticker därför inte ut utan var ett normalt valår för svenska opinionsmätningar.

Träffsäkerhet handlar inte bara om hur stora avvikelserna är utan också om deras riktning. I sistamätningarna inför valet 2026 underskattades Moderaterna, Vänsterpartiet och Liberalerna i genomsnitt medan Miljöpartiet, Centerpartiet samt Sverigedemokraterna överskattades. Generellt var Socialdemokraterna och Kristdemokraterna varken över- eller underskattade i sistamätningarna 2026. Sett över hela perioden (2002–2026) finns inget tydligt mönster där svenska opinionsmätningar konsekvent över- eller underskattar partier i samma riktning. Däremot finns det trender för vissa partier. Moderaterna har exempelvis gått från överskattning eller små avvikelser i tidigare val, till återkommande underskattning under de fyra senaste valen.

Resultaten pekar därmed på två saker samtidigt. Svenska sistamätningar har över tid haft en relativt stabil träffsäkerhet, men den stabiliteten utesluter inte att vissa partier kan över- eller underskattas i enskilda val eller under längre perioder. Att följa både storleken och riktningen på avvikelserna ger därför en mer fullständig bild av opinionsmätningarnas kvalitet.

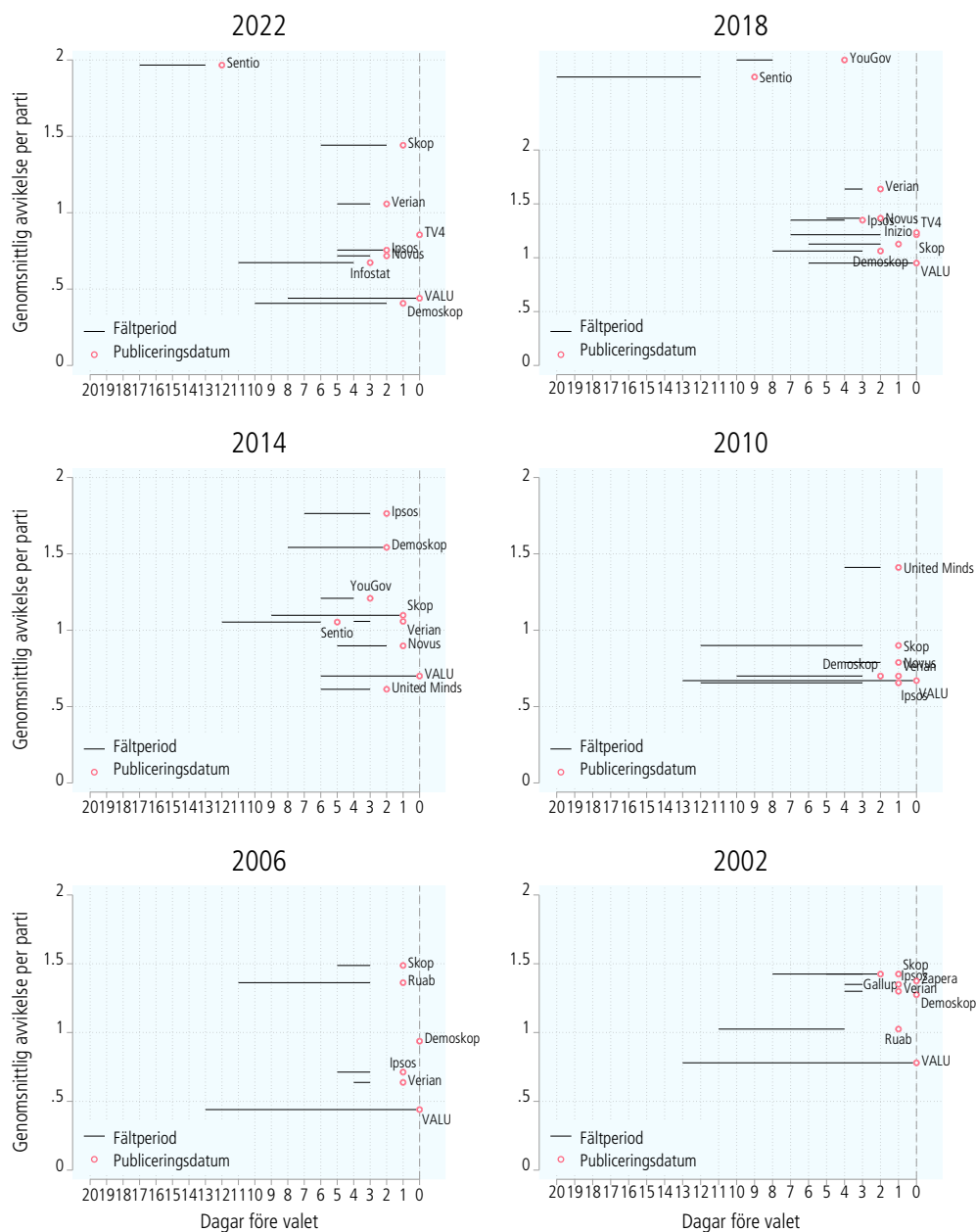
Opinionsundersökningar är en central del av rapporteringen under svenska valrörelser och ger löpande information om partiernas styrkeförhållanden. Samtidigt försöker opinionsmätningar träffa ett rörligt mål. Väljare kan ändra sig sent, grupper skiljer sig i svarsbenägenhet och instituten använder olika urval, viktningar och metoder. Att en mätning avviker från det slutliga valresultatet behöver därför inte enbart bero på att institutet har mätt fel. För att förstå varför mätningarna avviker från valresultat behövs eftervalsanalyser som kan fånga väljarrörelser och hur olika väljargrupper faktiskt rörde sig mellan partierna men också analyser kring svarsbenägenhet och metoder. Tillgängliggörande av data i efterhand och en ökad transparens kring urval, viktning och metod hade generellt möjliggjort ytterligare fördjupade analyser.

Referenslista

- Holmberg, S., Näsman, P., Oscarsson, H., & Pettersson, M. (2025). *Väljarna avgör: Uppdaterad med EUP-valet 2024*. Sveriges Television AB.
- Jennings, W., & Wlezien, C. (2018). Election polling errors across time and space. *Nature Human Behaviour*, 2, 276–283. <https://doi.org/10.1038/s41562-018-0315-6>
- Johansson, B., & Strömbäck, J. (2019). *Kampen om mediebilden: Nyhetsjournalistik i valrörelsen 2018*. Institutet för mediestudier.
- Magnusson, M., & Finnäs, J. (2023). *SwedishPolls: Swedish opinion polls from 2002 until 14 September 2026* [Dataset; git commit 74f34a2c3743e06265e1ccd7b63fed2d17b7de40]. GitHub.
- Oleskog Tryggvason, P. (2022). *Opinionsundersökningarnas träffsäkerhet inför valen 2002–2022* (Valforskningsprogrammets rapportserie 2022:8). Göteborgs universitet, Statsvetenskapliga institutionen.
- Prosser, C., & Mellon, J. (2018). The twilight of the polls? A review of trends in polling accuracy and the causes of polling misses. *Government and Opposition*, 53(4), 757–790. <https://doi.org/10.1017/gov.2018.7>
- Sörlin, S. (2026). Då opinionerna löpte amok. I N. Bolin, M. Grusell, K. Falasca, J. Harvard, & J. Strömbäck (Red.), *Snabbtänkt 2026: Reflektioner från valet 2026 av ledande forskare* (s. 101). Mittuniversitetet, Demicom.
- Valmyndigheten. (2026). *Valresultat 2026 – riksdag, region och kommun*. Valmyndigheten.

Appendix

Figur A1 Genomsnittlig avvikelse per riksdagsparti från valresultatet för opinionsmätningarnas fältperioder och publiceringsdatum 2002–2022 (dagar; procentenheter)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet. Bearbetning av publicerade resultat från opinionsmätningar.

Kommentar: Y-axeln anger den genomsnittliga avvikelsen per parti i institutens sistamätningar. Den genomsnittliga avvikelsen per parti beräknas som medelvärdet av de absoluta avvikelserna, i procentenheter, mellan respektive partis skattade väljarstöd i en opinionsmätning och partiets slutliga valresultat. I beräkningen inkluderas de partier som kom in i riksdagen samt kategorin övriga partier. Linjerna visar mätningarnas fältperioder och punkterna deras publiceringsdatum. X-axeln anger antal dagar före valdagen.

Valforskningsprogrammet finns vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Sedan tidigt 1950-tal ägnar vi oss hängivet åt empiriska studier av opinionsbildning, val och väljarbeteende och av tillståndet och utvecklingen av den svenska representativa demokratin.

Syftet med forskningen är bland annat att förklara varför väljare röstar som de gör och varför val slutar som de gör. Vi spårar och följer trender i svensk valdemokrati och gör jämförelser med utvecklingen i andra länder.

Professor Henrik Ekengren Oscarsson leder Valforskningsprogrammet.

